

Менѣ се ще само да погалья въ този тържественъ за пловдивчани день най-драгоцѣннитѣ ти възпоминания отъ младенчески години тукъ въ древния градъ, нареченъ отъ чужденеца Леже — Българска Атина, за да възгордѣемъ съ право самия него като мѣсто на самопознанието, възмогането и величието ти!...

И не бѣ ли 67 лѣто, когато ти, ученикътъ, поведенъ отъ строгия, но справедливъ баща, дойде въ града на просвѣтата, въ второто срѣдище на ученолюбивитѣ българи, да разбирашъ повече, отколкото даскала си Климента, и да бждешъ въведенъ въ просвѣтителния храмъ, носящъ името на великитѣ равноапостоли Кирилъ и Методи, съграденъ отъ Чалъкова и доукрасенъ отъ Найдень Герова!

Да, тука се разлюля творческия ти духъ, за да не намѣри вече покой нито въ тъмната килия всрѣдъ бащиното огнище, нито въ прѣстолния градъ на султанитѣ, нито измежду изгнаницитѣ, — цѣль сонмъ отъ безсмъртни имена на немили-недраги въ Влашко, нито дори по роднитѣ „Поля и Гори“.

И, слѣдъ като се кали въ неравната борба този духъ на едва 30 годишния творецъ, покрай великата задача до тежкото кормило на политическия животъ въ столицата на Румелия, не обгърна ли съ единъ замахъ все тукъ въ нови петъ лѣта цѣлата културна необходимостъ на младия народъ и не раздруса ли изъ основи прѣдрасждѣцитѣ и въ заклетитѣ ни врагове — еленитѣ?!

Що бѣха наука и народенъ гласъ за буйнитѣ пориви на отърсилия се отъ робство тракиецъ?!

Нали подъ безслѣдно вече срутената стрѣха надъ скалитѣ на Джамбазъ Тепе ти съ ненадминатъ полетъ на мисльта и въображението сътвори поменика „Епопеята на забравенитѣ“?!

Не е ли още гордосиящата хижа тамъ, прѣдъ изоставения паркъ, живиятъ свидитѣль на безчетъ твои трепети отъ възторзи и тжги, що те отнесоха даже до вълшебния свѣтъ на „Царството на самодивитѣ“?!...

А какво да кажатъ руинитѣ на нѣкогашния парламентъ — Областното събрание — и храмоветѣ на просвѣтата — Люксембургъ и училищата?!